

היערכות לסוף שנת המס 2016

דצמבר, 2016

גודלן לוריא ושות'
רואי חשבון

1 בדצמבר, 2016

לקוחות נכבדים,

הנדון: היערכות לסוף שנת המס 2016

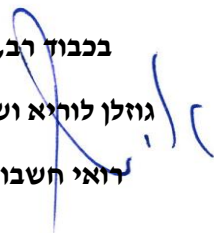
מצורפת בזה רשימת המלצות והנחיות להערכות לקראת סוף שנת המס 2016 ותזכורת לנושאים הדורשים את טיפולכם.

כמו כן מצורפים נספחים, הכוללים הנחיות להכנת ספרי החשבונות לביקורת ולעריכת הדוחות האישיים על ידינו, וכן דוגמאות לטפסים בהם ניתן להיעזר בספירת המלאי, ספירת הקופות, ותיעוד מוני הק"מ של הרכבים ליום 31 בדצמבר, 2016.

פעולה בהתאם להנחיות הנ"ל תאפשר למצות את הזכויות וההטבות השונות לצורך מס מחד, ולהיערך נכון לקראת סגירת ספרי החשבונות וביקורתם מאידך.

חוזר זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתוכנו מתן יעוץ או חוות דעת.
בכל מקרה שמתעוררות שאלות, אנו עומדים לרשותכם למתן מענה.

בכבוד רב,
גוש דן לוריא ושות'
רואי חשבון

תוכן עניינים

3	תקרות וסכומים להפקדה בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות
4	קרנות השתלמות
4	תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה החל מ-1.1.2008
4	ביטוח אובדן כושר עבודה
5	הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה
5	דיווח באופן מקוון על הפקדות לקופות גמל
5	שירות "עקוב אחרי" בקרנות הפנסיה
6	שיעורי הפקדה לביטוח לאומי
6	מענקי אי תחרות
6	שכר מינימום ומכסת ימי חופשה
7	חישוב נפרד לבני זוג
8	שיעורי המס לשנת 2016 ו-2017
9	בדיקת חתך הכנסות והוצאות
9	זיכויים אישיים
10	קיצוז הפסדים
10	הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט')
10	הגשת דוחות מס לשנת המס 2015
10	שינוי מבנה משפטי ועדכון מעמד לצרכי מס הכנסה
11	פירוק חברות לא פעילות
11	חברות משפחתיות
11	מיסוי עודפי חברות "ארנק" ורווחים לא מחולקים
12	הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל
13	חוק מיסוי מקרקעין
13	שיעורי מס רכישה
13	חבות במס שבח במכירת דירת מגורים
14	דיווח הכנסות לא מדווחות לרשות המיסים
14	נוהל גילוי מרצון
14	טופס 5329 - דוח על פרטים אישיים והצהרה על מקורות הכנסה
14	תכנוני מס החייבים בדיווח
15	חוות דעת חייבת בדיווח
15	טופס הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ
15	תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ
15	ניכוי מס תשומות - סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים
16	דוח מע"מ מפורט
16	הרחבת החובה לנכות מס במקור
17	תשלום יתרת המס לשנת המס 2016
17	איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות
17	שווי שימוש ברכב
18	שמירת מערכת החשבונות
18	קריטריונים להגשת דין וחשבון לרשויות המס
18	החזרי מס לשכירים
20	נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות
22	נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות
23	נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים
24	נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.16
26	טופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2016
27	נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות
28	טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2016

תקרות וסכומים להפקדה בקופות גמל לקצבה, קרנות פנסיה והשתלמות

להלן סכומים שניתן להפקיד עד ליום 31.12.16 על מנת למצות את מלוא הטבות המס :

סך הפקדות שנתי מירבי	אחוז מתוך השכר	סכום הכנסה מרבי להפקדה	מסלול ההפקדה	
מעביד – 8,484 ₪. עובד – 2,828 ₪. סה"כ – 11,312 ₪. מעביד – 14,140 ₪. עובד – 4,714 ₪. סה"כ – 18,854 ₪. 18,270 ₪.	מעביד – 4.5% עובד – 1.5% סה"כ – 6% מעביד – 7.5% עובד – 2.5% סה"כ – 10% סה"כ – 7%	משכורת חודשית – 15,712 ₪. משכורת שנתית – 188,544 ₪. הכנסה שנתית מעסק – 261,000 ₪.	שכיר בעל שליטה	ניכוי קרו השתלמות
			שכיר שאינו בעל שליטה	
			עצמאי	
5,220 ₪. 10,248 ₪. 33,880 ₪. 12,230 ₪.	5% על חלק השכר עליו המעביד לא הפריש לקופ"ג/קצבה. סה"כ – 7% הפרשה של 16% מהשכר, תקנה ניכוי של 11% סה"כ – 8.33%	תקרת הכנסה מזכה : חודשית – 8,700 ₪. שנתית – 104,400 ₪. הכנסה מעסקה שנתית-146,400 ₪. הכנסה שנתית מזכה – 217,968 ₪. -	שכיר	ניכוי קופת גמל לפי סעיף 47 (ב)
			עצמאי שהוא עמית יחיד/עמית לא מוטב שמפקיד לקצבה	
			עצמאי אשר מפריש לקופת גמל לקצבה בלבד	
מעביד – 17,745 ₪. עובד – 16,325 ₪. 46,560 ₪. 7,320 ₪. 7,308 ₪. 5,220 ₪. 10,440 ₪. 7,308 ₪. -	מעביד – 6.25% עובד – 5.75% 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. סה"כ – 5% הפקדה לגמל – 7% הפקדה לביטוח חיים-5% סה"כ – 5% סה"כ – 7% 5% - מהכנסה הלא מבוטחת עד לסכום של 208,800 ₪ בניכוי סך של 104,400 ₪ או סכום ההכנסה המבוטחת לפי הנמוך מביניהם.	משכורת חודשית – 23,660 ₪. משכורת שנתית - 283,920 ₪. (2.5 פעמים השכר הממוצע במשק) - 146,400 ₪. - 208,800 ₪. 104,400 ₪. -	תקרת הפקדת המעביד לפיצויים לשכיר בעל שליטה שתחשב הוצאה לצרכי מס	אי ניכוי לפי סעיף 45
			תקרת שכר מבוטח לגמל, שהפקדות המעביד בגינו לא יחשבו הכנסה חייבת בידי העובד	
			תקרת הפקדה מירבית לקופת גמל	
			ביטוח חיים לעמית שאינו מוטב	
			עמית שאינו מוטב	
			עמית מוטב בעל שכר ללא זכויות סוציאליות	
			עמית מוטב בעל שכר עם זכויות סוציאליות	
			עמית מוטב בעל שכר עם זכויות סוציאליות חלקיות	

(*) השכר הממוצע במשק לשנת 2016 הינו 9,464 ₪.

(**) עמית מוטב – עמית שהופקדו עבורו כספים בקופת גמל לקצבה בסכום השווה ל-16% מהשכר הממוצע במשק (18,170 ₪ בשנה).

קרנות השתלמות

שכירים בעלי שליטה

הפרשה של החברה עד לשיעור של 4.5% מהמשכורת אך לא מעל תקרת שכר של 188,544 ₪, תוכר כהוצאה. הפרשה של החברה מעבר ל- 4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהשכר - בכפוף לתקרה הנ"ל - לא תותר כהוצאה, אך לא תמוסה בידי בעל השליטה. (דהיינו נוצר חיסכון במס בשיעור של עד 23% הנובע מההפרש שבין מס חברות למס האישי). ההפרשות הנ"ל יוכרו בכפוף לכך שבעל השליטה יפריש שליש מהפרשת החברה (כלומר 1.5% אם החברה הפרישה 4.5% ו- 2.5% אם החברה הפרישה 7.5%).

ההפרשה המקסימלית המותרת עבור בעל שליטה היא 8,484 ₪ או 4.5% מהשכר, כנמוך מביניהם, בתנאי שבעל השליטה יפריש 2,828 ₪, או 1.5% מהשכר כנמוך ביניהם.

עצמאים

יותר ניכוי מקסימלי של 4.5% מההכנסה החייבת עד לתקרה של 261,000 ₪, בתנאי שיופרשו לקרן 7% מההכנסה החייבת. בשנת 2017, יוכל עצמאי להפקיד לקרן 4.5% בלבד מההכנסה החייבת ולקבל ניכוי מלא. ההפרשה המקסימלית המותרת הינה בסך 18,270 ₪ למי שהכנסתו החייבת גדולה או שווה ל- 261,000 ₪.

תנאי הפקדה לקופות גמל לקצבה וקרנות פנסיה החל מ-2008

החל משנת 2008 עמית במעמד עצמאי או שכיר יכול להפקיד לקופות גמל לקצבה או לקרנות פנסיה בלבד! ההפקדות מיועדות לפנסיה בלבד והפקדות במסלול הוני יינתנו אך ורק במקרים בהם סכום הקצבה החודשית יעלה על 4,418 ₪ לחודש (נכון לשנת 2016). תשלום מירבי המקנה ניכוי בשיעור של 11% וזיכוי בשיעור של 5% הינו 34,880 ₪ בשנה וזאת לבעלי הכנסה של 208,800 ₪ ומעלה בשנה. תנאי המשיכה :

כספים שהופקדו בקופת גמל לקצבה ובקרנות הפנסיה החל מ- 01/01/2008 ואילך (גם בקופות שנפתחו קודם לכן) יוכלו להימשך רק בגיל פרישה ובסכומים חודשיים.

תשלום מרבי המקנה זיכוי הינו בשיעור של 5% מההכנסה החייבת עד לתקרת ההכנסה המזכה (תקרת התשלום 7,308 ₪).

תקרת הפרשת המעביד לפיצויים לבעלי שליטה בשנת 2016 – 12,230 ₪. הפרשות מעבר לתקרה לא יוכרו כהוצאה בחברה.

הפרשה מעבר לתקרה הנ"ל ועד לתקרת המשכורת בהן הפקדות המעביד אינן חייבות במס, ימוסו במס חברות בשיעור של 25%, ולא ימוסו ע"י היחיד כך שהם מזכות בחיסכון במס של 23%. שכיר בעל שליטה יכול להפריש כספים לקופת גמל עד תקרת שכר של 283,920 ₪ בשנה (23,660 ₪ בחודש).

ביטוח אובדן כושר עבודה

תשלומים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה עד לשיעור של 3.5% מהשכר אצל שכיר (שכר שלא לגמל) - ומההכנסה החייבת אצל עצמאי - יוכרו כהוצאה לעניין חישוב ההכנסה החייבת במס. נקבעה תקרה לסכום השווה ל- 2.5 פעמים השכר הממוצע במשך עד לסכום של 283,920 ₪ בשנה.

הפרשות פנסיוניות לפי צו הרחבה

ביום 3/8/2011 חתם שר התמ"ת על צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק המרחיב את תנאי הצו הקודם מיום 1/1/2008, וקובע מדרגת פנסיה נוספת של 17.5% משנת 2014 ואילך.
 ביוני 2016 הוחלט על עדכון שיעורי ההפקדות לביטוח פנסיוני, ב-2 פעימות :
 -החל מיולי 2016 יגדלו הפקדות העובד לקופת גמל ל-5.75% והפקדות המעביד ל-6.25%.
 -החל מינואר 2017 יגדלו הפקדות העובד לקופת גמל ל-6% והפקדות המעביד ל-6.5%.
 להלן שיעור ההפרשות לביטוח פנסיוני החל משנת 2014 ואילך :

החל מיום.....ואילך	הפרשות המעביד	הפרשות העובד	הפרשות המעביד לפיצויים	סה"כ
1.1.2014	6%	5.5%	6%	17.5%
1.7.16	6.25%	5.75%	6%	18%
1.1.17	6.5%	6%	6%	18.5%

השכר לצורך ביטוח פנסיוני ורכיביו :

השכר המבוטח הינו השכר הקובע כפי שקבוע בחוק פיצויי פיטורים ובתקנות ויכלול את שכר הבסיס וכן את כל התוספות הקבועות להן זכאי העובד, המהוות חלק מהשכר הקובע לפיצויים, כקבוע בתקנות.
 תקרת השכר המבוטח היא עד גובה השכר הממוצע במשק.

דיווח באופן מקוון על הפקדות לקופות גמל

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים, החל מינואר 2016 כל מעביד המעסיק למעלה מ-100 עובדים חויב לדווח על הפקדות לחסכון פנסיוני באמצעים דיגיטליים בלבד ובקובץ דיווח אחיד שקבע משרד האוצר.
 החל מינואר 2017 יחולו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-50 עובדים, והחל מינואר 2018 יחולו הוראות התקנות על מעבידים המעסיקים למעלה מ-5 עובדים.
 יודגש כי התקנות מטילות את מלוא האחריות להעברת הכספים לקופות הגמל על המעסיקים, לרבות הטלת עיצומים כספיים גבוהים.

שירות "עקוב אחרי" בקרנות הפנסיה

במהלך שנת 2016 החל מהלך של איחוד קרנות פנסיה לא פעילות שמבצע אגף שוק ההון במשרד האוצר וזאת לטובת צמצום מס' קרנות לא פעילות, אשר בגינן משולמים דמי ניהול מיותרים ע"י החוסכים.
 במסגרת הליך זה, חוסכים יקבלו הודעה שבה יוכלו לסרב לאיחוד כאמור.
 החל משנת 2017 צפוי האיחוד להתבצע באופן אוטומטי כחלק מהליך ההצטרפות לקרן הפנסיה.

שיעורי הפקדה לביטוח לאומי

להלן שיעורי דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות (נכון לשנת 2016):

בגין שכר מלא ועד לתקרה קרי, משכר של 5,679 ₪ ועד 43,240 ₪			בגין שכר מופחת (60% מהשכר ממוצע במשק) קרי, עד שכר של 5,678 ₪			דמי ביטוח	מבוטח
מעביד	עובד	סה"כ	מעביד	עובד	סה"כ		
7.50%	7.00%	14.50%	3.45%	0.40%	3.85%	ביטוח לאומי בריאות	שכיר
0.00%	5.00%	5.00%	-	3.10%	3.10%		
7.50%	12.00%	19.50%	3.45%	3.50%	6.95%		
-	-	11.23%	-	-	6.72%	ביטוח לאומי בריאות	עצמאי
-	-	5.00%	-	-	3.10%		
-	-	16.23%	-	-	9.82%		

בנוסף, הרינו להזכיר כי ישנה חובת דיווח חצי שנתי של נתוני שכר העובדים לביטוח לאומי. בנוסף לדיווחים השוטפים על העסקת עובדים, מחויב המעסיק להגיש לביטוח לאומי דיווחים חצי שנתיים (ביולי עבור החציון הראשון של השנה, ובינואר עבור החציון השני של השנה) ובמהלך אפריל, יש לדווח את הדוח הסופי עבור השנה השלמה.

מענקי אי תחרות

במהלך השנים האחרונות, הוצע מס' פעמים לתקן את פקודת מס הכנסה, כך שבמסגרת סיום יחסי עובד-מעביד או במסגרת הפסקת מתן שירותים, יסווגו מענקים או סכומים שהתקבלו, לרבות בגין אי תחרות, כהכנסת עבודה אצל מקבל המענק.

כך למעשה ההכנסה תסווג כהכנסה מעבודה אצל העובד, ותירשם כהוצאות שכ"ע אצל המעסיק. בנוסף, הומלץ לקבוע כי בכל אירוע של מכירת מניות ע"י בעל שליטה, תסווג ההכנסה כולה כתמורה בעד המניות, ולא תותר פיצולה כתמורה עבור מניות ועבור אי-תחרות. נכון להיום, טרם תוקנה פקודת מס הכנסה בקשר לנושא זה, עם זאת באוגוסט 2016, בפס"ד ברנע, אבידן, קינגל - נקבע כי רק במקרים חריגים ניתן לראות בתשלומים של מעסיק לעובד כתשלומים שאינם פירותיים. נטל ההוכחה לסתירת החזקה כי לא מדובר על תשלום פירותי אלא על תשלום הוני – חל על מקבל התשלום ורק במקום שבו מדובר על התניית אי תחרות גורפת ובלתי מוגבלת בזמן – יראו בתשלום כתשלום הוני.

שכר מינימום ומכסת ימי חופשה

1. שכר מינימום

ביום 1 ביולי 2016 עודכן שכר המינימום (פעימה 3 מתוך 4 פעימות, שהאחרונה צפויה לחול בינואר 2017). להלן שכר מינימום מעודכן למבוגר החל מ-1.7.16 ועד 31.12.16: שכר חודשי (עד 43 שעות שבועיות) – הגבוה מבין 47.5% מהשכר הממוצע במשק לבין 4,825 ₪. שכר לשעה – 25.94 ₪. שכר יומי (6 ימי עבודה) – 193 ₪ (ובכל מקרה לא פחות מ-25.94 ₪ לשעה). שכר יומי (5 ימי עבודה) – 222.69 ₪ (ובכל מקרה לא פחות מ-25.94 ₪ לשעה). החל מ-1.1.17 ואילך – שכר המינימום החודשי יעמד על הסך של 5,000 ₪.

2. ימי חופשה

ביום 16 בפברואר 2016 בוצע תיקון לחוק חופשה שנתית, ועל פיו נקבעו העדכונים הבאים :
 החל מיום 1.7.16 ועד 31.12.16 – עובד בכ"א מארבע שנות עבודתו הראשונות יהיה זכאי ל-15 ימי חופשה.
 החל מיום 1.1.17 ואילך – עובד בכ"א מחמשת שנות עבודתו הראשונות יהיה זכאי ל-16 ימי חופשה.
 לנוחותכם, מצ"ב הזכאות המעודכנת לחופשה שנתית :

זכאות בימי עבודה בפועל (נטו)		זכאות בימים	וותק בשנים
5 ימים בשבוע	6 ימים בשבוע		
11	13	15	1-4
12	14	16	5
14	16	18	6
15	18	21	7
16	19	22	8
17	20	23	9
18	21	24	10
19	22	25	11
20	23	26	12
20	24	27	13
20	24	28	+14

* בימי החופשה נכלל יום מנוחה אחד לכל 7 ימי חופשה.

חישוב נפרד לבני זוג

ביום 30.12.2013 אושר בכנסת תיקון לפקודת מס הכנסה אשר מאפשר חישוב נפרד לבני זוג העובדים בעסק משותף החל משנת 2014.

להלן התנאים המצטברים להחלת החישוב הנפרד :

- א. יגיעתו האישית של כל אחד מבני הזוג נדרשת לייצור ההכנסה ממקור ההכנסה המשותף.
- ב. כל אחד מבני הזוג מקבל הכנסה התואמת את תרומתו לייצור ההכנסה ממקור ההכנסה המשותף ועומדת ביחס ישיר לתרומתו לייצור ההכנסה כאמור.
- ג. אם ההכנסה מופקת בבית המגורים של בני הזוג – בית המגורים משמש, דרך קבע, את מקור ההכנסה המשותף ומרבית פעילות מקור ההכנסה האמור נעשית בבית המגורים.

האמור לעיל מתייחס כאמור רק החל מ 1.1.2014, ללא תיקון רטרואקטיבי, כך שלעניין העסקת בן הזוג עד ליום 31.12.13 נותרו מגבלות של תקרת שכר, שעות עבודה וימי עבודה.

שיעורי המס לשנת 2016 ו-2017

1. להלן שיעורי המס על יחידים בשנת המס 2016.

שיעור המס	מדרגות שכר שנתי		מדרגות שכר חודשי	
	עד שכר שנתי	משכר שנתי	עד שכר חודשי	משכר חודשי
10%	₪ 62,640	₪ -	₪ 5,220	₪ -
14%	₪ 107,040	₪ 62,641	₪ 8,920	₪ 5,221
21%	₪ 166,320	₪ 107,041	₪ 13,860	₪ 8,921
31%	₪ 237,600	₪ 166,321	₪ 19,800	₪ 13,861
34%	₪ 496,920	₪ 237,601	₪ 41,410	₪ 19,801
48%	₪ 803,520	₪ 496,921	₪ 66,960	₪ 41,411
50%	₪ ואילך	₪ 803,521	₪ ואילך	₪ 66,961

יחיד, שהכנסתו החודשית עלתה על 66,961 ₪ בחודש (803,521 ₪ בשנה) יהיה חייב בתשלום מס יסף בשיעור של 2% בגין הכנסותיו מעבר לסך הנייל, נכון לסוף שנת 2016.

במידה והכנסותיו מגיעות לסך זה, תישלל זכאותו לקבלת קצבת ילדים מביטוח לאומי. הכנסה חייבת כוללת את כל סוגי ההכנסות, לרבות רווח הון ושבח מקרקעין.

2. שיעור מס החברות – בשנת 2016 שיעור מס החברות עמד על 25% (ירד מ- 26.5% בשנת 2015).

3. מס על הגרלות והימורים – החל משנת 2014 שיעור המס עלה מ- 25% ל- 30%.

4. מס על דיבידנד, רווח הון ומס שבח - שיעור המס על דיבידנד, רווח הון ריאלי ושבח ריאלי הינו 25% למי שאינו בעל מניות מהותי (מתחת ל- 10%) ו- 30% לבעל מניות מהותי.

5. בהתאם למסתמו, ע"פ חוק ההסדרים המתגבש לשנים 2017-2018, מוצע להפחית את שיעורי המס השולי החלים על יחידים וחברות ובמקביל להעלות את שיעור מס יסף.

מס חברות – מוצע להפחיתו לשיעור של 24% בשנת 2017 ולשיעור של 23% בשנת 2018.

מדרגות מס שולי – מוצע להפחית שיעורי המס במדרגות המס הנמוכות ולהעלות את שיעורי המס במדרגות הבינוניות והגבוהות, כך שמדרגות המס בשנת 2017 יהיו כדלקמן:

עד 72,000 ₪	-	10%
מ-72,001 ₪ ועד 115,200 ₪	-	14%
מ-115,201 ₪ ועד 172,200 ₪	-	21%
מ-172,201 ₪ ועד 223,200 ₪	-	31%
מ-223,201 ₪ ועד 496,920 ₪	-	34.5%
מ-496,921 ₪ והלאה	-	47%

מס יסף – מוצע כי המס יחול על הכנסה חייבת מעל 639,996 ₪ במקום 803,521 ₪ וכי שיעורו יעודכן מ-2% ל-3%.

בדיקת חתך הכנסות והוצאות

לאור ההפחתה הצפויה בשיעור מס חברות כאמור בסעיף הקודם, ראוי לערוך בדיקת חתך הכנסות והוצאות לסוף השנה לטובת הפחתת המס הצפוי בגין הרווחים לשנה השוטפת.

לעניין זה, יש להבחין בין המדווחים על בסיס מזומן לבין המדווחים על בסיס מצטבר.

לנישומים המדווחים על בסיס מזומן מומלץ –

1. לדאוג כי כל ההוצאות, לרבות: משכורות, סוציאליות, טלפון, חשמל, צרכי משרד, פרסום, מסים עירוניים ועוד – ישולמו עד ליום 31.12.16.

2. לדחות קבלת מקדמות מלקוחות לשנת המס 2017.

לנישומים המדווחים על בסיס מצטבר מומלץ –

1. להקדים השלמת עסקאות לרכישת שירותים ומוצרים שוטפים (שאינם מלאי או רכוש קבוע).

2. לדחות הפקת חשבוניות בגין שירותים שטרם ניתנו או טובין שטרם סופקו.

לעורכי דין או נישומים אחרים, המנהלים חשבונות נאמנות והוצאות לקוח, חשוב לבדוק את הרכב יתרת החשבונות, ולוודא כי אין סכומים שנצברו בחשבונות אלו ואשר טרם דווחו כהכנסה.

זיכויים אישיים

נקודת זיכוי מבטאת סכום מוחלט המופחת מהמס הנדרש בגין הכנסות הנישום.

מצבו האישי והמשפחתי של הנישום הוא הקובע את מספר נקודות הזיכוי להן הוא זכאי.

בנוסף, ניתנות נקודות זיכוי לאוכלוסיות מסוימות – מסיימי תארים אקדמיים, מסיימי שירות צבאי, הורים לילדים נטולי יכולת, משלמי מזונות, ועוד.

שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2016 הינו 216 ₪ בחודש (2,592 ש"ח בשנה).

זיכוי בשל תרומות

ס' 46 לפקודה מעניק זיכוי בשיעור 35% **ליחיד** שתרום למוסד שאושר ע"י נציבות מס הכנסה, ובשיעור מס חברות **לחברות** שתרמו למוסד כאמור.

הסכום המירבי בעדו יינתן זיכוי הינו הנמוך מבין 30% מההכנסה החייבת של הנישום או מהסך של 9,212 ₪ אלפי ₪ לשנה. תרומות העולות על התקרה כאמור, יועברו לשנת המס הבאה ויתרו לזיכוי ב-3 שנות המס העוקבות.

קיצוז הפסדים

להלן דגשים בקשר לקיצוז הפסדים.
הפסדי הון יותרו לקיצוז כנגד רווחי הון ושבח מקרקעין.
הפסדי הון שוטפים ממכירת ניירות ערך, ניתנים לקיצוז בשנה השוטפת גם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד (ובלבד ששיעור המס עליהם לא עולה על 25%). כך לדוגמא: לא ניתן לקוז הפסדי הון כנ"ל כנגד הכנסות דיבידנד בידי בעל שליטה מהותי (החייבים במס בשיעור 30%).
הפסד עסקי ניתן לקיצוז מכל הכנסה באותה שנה.
הפסד עסקי מועבר ניתן לקיצוז מול הכנסה חייבת מעסק או משלח יד, לרבות רווח הון בעסק או במשלח יד.
הפסד מהשכרת בניין, ניתן לקיצוז כנגד הכנסה מאותו בניין בשנים הבאות ובשנת המס השוטפת, ניתן לקוזו כנגד הכנסה מכל בנין אחר.
הפסד מנכס מחוץ לישראל, יקוזו תחילה מול רווח מנכס מחוץ לישראל ורק לאחר מכן כנגד רווח מנכס בישראל.
מומלץ לבחון עיתוי מכירת נכסים החייבים במס רווח הון, לצורך ניצול הפסדי הון מועברים.

הלוואות שחלה עליהן ריבית לפי ס' 3(ט')

לקראת תום השנה, יש לזקוף ריבית 3 (ט') בגין יתרות חובה על הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית נמוכה מזו שקבע שר האוצר, לעובדים, לספקי שירותים ולבעלי שליטה.
שיעור הריבית השנתי (נכון לשנת 2016) הינו 3.41%.
הלוואות עד לסך של 7,680 ₪ - אינן חייבות בריבית כאמור, אלא בשיעור עליית המדד בלבד.
ע"פ הוראות מע"מ, חייבת הריבית בתשלום מע"מ.

הגשת דוחות מס לשנת המס 2015

מומלץ להגיש דוחות מס שטרם הוגשו, לשנת המס 2015, לא יאוחר מיום 31.12.16 וזאת כיוון ששומות מס עצמיות הופכות לשומות סופיות תוך ארבע שנים מתום שנת המס בהן הם הוגשו.
כלומר, שומה סופית בגין דוח לשנת 2015, אשר יוגש לאחר 31.12.16 תופק רק ב-1.1.2021, ואם יוגש עד לתום שנת 2016, תופק שומה סופית כבר ב-1.1.2020.

שינוי מבנה משפטי ועדכון מעמד לצרכי מס הכנסה

לקראת תום שנת המס, ראוי לשקול אפשרות של שינוי המבנה המשפטי ועדכון המעמד לצרכי מס, תוך התייחסות למכלול השיקולים – המשפטיים, החשבונאיים, ושיקולי מס.
היקפי הפעילות, הרווח מהפעילות, השימוש בעודפים שנצברו (לטובת השקעות או לטובת מחייה) ועוד - יהוו שיקולים לטובת ההחלטה בדבר שינוי המעמד לצרכי מס – לדוגמא, מפעילות עצמאית לחברה בע"מ או הפוך, הפיכת חברה משפחתית לחברה בע"מ וכו'.
מומלץ להיוועץ עם מס' גורמים לטובת קבלת ההחלטה בנושא זה.

פירוק חברות לא פעילות

במסגרת הגברת פעולות האכיפה ברשות התאגידיים, החל רשם החברות בהליכי גביית חובות אגרת רשם והטלת עיקולים על חשבונות בנק פעילים של חברות "מפרות חוק" - חברות שסווגו כך, לאחר שלא הגישו כנדרש דיווחים שנתיים לרשם החברות ו/או שצברו חובות אגרה שנתית. לקראת תום שנת המס, יש לשקול ביצוע הליך פירוק מרצון עבור חברות שאינן פעילות, על מכלול השיקולים, לרבות המיסויים והחשבונאיים (לדוגמא : בהתאם לעודפים שנותרו בחברה, שיתכן וימוסו ע"י פקיד השומה, או יתרות הלוואות בעלים שנותרו בחברה, שיתכן ויוכרו כהפסדי הון, ועוד), בכדי לחסוך תשלומי אגרה מיותרים, ולהימנע מסייג החברה כתברה "מפרת חוק".

חברות משפחתית

1. ע"פ ס' 64 לפקודת מס הכנסה, החל משנת 2014 חברה תוכר כחברה משפחתית רק אם בתוך שלושה חודשים מיום התאגדותה הודיעה על כך לרשויות המס, וחברה שלא תעשה זאת לא תוכל להפוך למשפחתית בעתיד.
2. בכדי לחדול מלהיות חברה משפחתית יש למסור הודעה למס הכנסה עד חודש לפני תום השנה בה החברה רוצה לחדול מלהיות משפחתית. לכן יש להודיע עד סוף נובמבר 2016 על חברה שרוצה לחדול מלהיות חברה משפחתית החל משנת 2017.

מיסוי עודפי חברות "ארנק" ורווחים לא מחולקים

נכון למועד עריכת חוזר זה, הנושא מצוי בהליכי חקיקה במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2017-2018, וטרם פורסם נוסח רשמי.

להלן תמצית הנושאים המתגבשים לכדי חקיקה :

1. מוצע, בתנאים מסוימים, לייחס יתרות רווחים צבורים של חברות ארנק, כחלק מהכנסתו של בעל השליטה נושא המשרה בחברה ולמסותן בשיעורי המס השולי החלים עליו. מיסוי כאמור יחול בתנאי שהכנסות החברה מפעילות בעל המניות נובעת מהיותו נושא משרה בחברה אחרת, ומתקיימים ביניהם יחסי עובד מעביד או במקרים שבהם הכנסת החברה נובעת ממשלח יד מיוחד ולפחות מחצית הכנסותיה נובעות משירות לאדם אחד או לקרוב.
2. בנוסף, מוצע כי לפקיד השומה תינתן הסמכות לחייב את החברות בחלוקת דיבידנד אם השתכנע כי מדובר בעודפים שצברה החברה מעבר לצרכיה. לתפיסתנו, מדובר בחקיקה דרקונית, שמפרה את האוטונומיה התאגידיית של החברה והפרדתה היישותית מהיחיד, ובין היתר – שוללת את זכותו של היחיד לבחור ולחזור ולהשקיע את העודפים בהשקעות שונות.

הכנסות מהשכרת דירה למגורים בארץ ובחו"ל

יחיד המשכיר דירת מגורים לצורך מגורים בישראל, יהיה פטור ממס על הכנסותיו מהדירה בתנאי שהכנסות משכירות לא עולות על 5,030 ₪ לחודש בשנת המס 2016 (60,360 ₪ בשנה). בכל המקרים בהם ההכנסות מהשכרה למגורים חצו את תקרת הפטור ניתן לבחור במסלולי מיסוי שונים:

1. מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות שמעבר לתקרת הפטור המתוקנת.
2. מיסוי בשיעור 10% על סך כל ההכנסות משכר הדירה.
3. מיסוי בשיעור מס שולי על הכנסות בניכוי הוצאות ישירות המיוחסות לפעילות השכרת הנכס (פחת, מימון, אחזקה).

יחיד שבחר במסלול מיסוי בשיעור של 10%, נדרש לשלם את המס הנדרש עבור שנת 2016 לא יאוחר מיום 31.1.2017. לאחרונה נדון בית המשפט בשאלת זכאותו של יחיד שבבעלותו מס' רב של דירות מגורים, ליהנות ממס בשיעור 10% על הכנסותיו מהשכרת הדירות אל מול טענת פקיד השומה לכלול הכנסות אלו כהכנסות מעסק. בית המשפט קבע כי מס' רב של דירות, לא בהכרח מעיד על קיומו של עסק ויש לבדוק עמידה במבחנים נוספים לעניין הפעילות כעסק – מנגנון גבייה ורישום, ביצוע מהלכים אקטיביים ע"י הנישום בניהול הפעילות ועוד.

הכנסה מהשכרת דירת מגורים לשימוש עסקי, מחויבת בהתאם לשיעורי המס השולי של המשכיר. **יחיד המשכיר נכס עסקי** ימוסה בשיעור מס שולי על הרווח מהשכרת הנכס (הכנסות בניכוי פחת, מימון ואחזקת הנכס).

יחיד המשכיר דירות מגורים לצורך מגורים בחו"ל, ימוסה ב-2 מסלולים לבחירתו:

1. מיסוי בשיעור 15% על ההכנסה ברוטו, בניכוי הוצאות פחת בלבד (במסלול זה לא יינתן זיכוי בגין המס המשולם בחו"ל ולא יחול חיוב בביטוח לאומי בגין ההכנסה).
2. מיסוי בשיעור מס שולי על ההכנסה נטו, בניכוי הוצאות עסקיות, לרבות פחת (במסלול זה ייהנה הנישום מזיכוי המס ששולם בחו"ל ויחויב בביטוח לאומי).

חברה המשכירה נכס למגורים תמוסה בשיעור מס חברות.

יש לציין כי סעיף 8ב' לפקודת מס הכנסה קובע כי הכנסות מהשכרת מקרקעין ימוסו על בסיס מזומן, כך שכל תקבול בגין דמי שכירות שנתקבל בשנת 2016, גם אם הוא עבור השנים הבאות, ימוסו כהכנסה בשנת 2016.

בהתאם למסתמן, ע"פ חוק ההסדרים המתגבש לשנים 2017-2018, **מוצע להטיל מס מיוחד על בעלי דירות מגורים, המחזיקים ב-3 דירות או יותר**.

בעל דירות המגורים יהיה רשאי לבחור אילו מהדירות שבבעלותו ייחשבו כדירה שלישית ומעלה לצורך הטלת המס.

המס יחול על הדירה השלישית והבאות אחריה ויהיה בשיעור 1% משווי הדירה, עד לתקרת סכום חודשי של 1,500 ₪ ושנתי של 18 אש"ח לדירה. המס יחול גם על דירות לא מושכרות! בעלות על דירה תוגדר כחלק מדירה העולה על 1/3 בה, לרבות בעלות בעקיפין בדירה שבבעלות חברה, ולרבות דירות המיועדות למגורים לפי טיבן אך משמשות כמשרדים, ולמעט דירות שהן מלאי עסקי. בנוסף, מוצע להגדיר כי יראו בעלים ובן זוגו, וילדיהם שטרם מלאו להם 18 שנים ואינם נשואים – כבעלים אחד. כהיערכות לחקיקה זו, מומלץ להיוועץ עם משרדנו על פתרונות אפשריים.

חוק מיסוי מקרקעין

שיעורי מס רכישה

להלן שיעורי מס רכישה.

1. דירת מגורים יחידה בידי יחיד תושב ישראל שנרכשת כיום :

על חלק השווי שעד 1,600,175 ₪ : 0%

על חלק השווי שבין 1,600,176 ₪ – 1,898,005 ₪ – 3.5%

על חלק השווי שבין 1,898,006 ₪ – 4,896,615 ₪ – 5%

על חלק השווי שבין 4,896,616 ₪ – 16,322,055 ₪ – 8%

על חלק השווי שמעל 16,322,055 ₪ – 10%

2. דירה נוספת (שאינה דירה יחידה) בידי יחיד תושב ישראל שנרכשת כיום :

על חלק השווי שעד 4,896,615 ₪ : 8%

על חלק השווי שמעל 4,896,615 ₪ : 10%

3. דירה מגורים שנרכשה ע"י חברה :

סך התמורה תמוסה בשיעור קבוע של 6%.

חבות במס שבח במכירת דירת מגורים

1. החל מיום 1 בינואר 2014 הפטור ממס שבח יוגבל עד סכום של 4.5 מיליון ₪ .

עודף המכירה מעל הסכום האמור יחוייב במס שבח באופן לינארי בשיעור של 25%.

2. החל מ-1.1.14 בוטל הפטור ממס שבח למי שהינו בעלים של יותר מדירה אחת.

פטור כאמור ימשיך לחול רק על בעלים של דירת מגורים יחידה, אשר לא מכר דירת מגורים ב-4 השנים שלפני

המכירה, ובתנאי שהמוכר היה הבעלים של הדירה הנמכרת במשך 18 חודשים לפחות, ולא מכר במשך 18

החודשים שקדמו למכירה האמורה, דירת מגורים אחרת בפטור.

3. נציין, כי תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין קבע הוראות מעבר לתקופה שמ-1.1.14 ועד 31.12.17.

בתקופה המעבר, חלות הוראות המשפיעות על המסים תוך מתן הגנה לינארית בעת המכירה.

החל מה-1.1.18 יחול שיעור המס החדש על מכירת דירות מגורים מזכות שנרכשו לפני יום המעבר, ללא מגבלות

נוספות.

בהתאם למסתמן, ע"פ חוק ההסדרים המתגבש לשנים 2017-2018, מוצע לחייב עסקאות חד פעמיות במקרקעין

כעסקאות אקראי, כך שעסקאות חד פעמיות בין אנשים פרטיים – עלולות להיות חייבות במע"מ.

בנוסף, מוצע כי במכירת דירת מגורים, יוכל המוכר לבחור בין מיסוי השבח במתכונת הרגילה הקבועה בחוק, לבין

תשלום סופי בגובה 20% מהתמורה ללא ניכויים/קוזזים/זיכויים.

דיווח הכנסות לא מדווחות לרשות המיסים

נוהל גילוי מרצון

רשות המסים מעוניינת לעודד נישומים, עוסקים, יחידים ובעלי תפקידים בתאגידים, לרבות מייצגים, אשר עברו עבירות על חוקי המיסים, לתקן את דיווחיהם ולדווח נתוני אמת. לשם ביצוע מטרה זו, רשות המסים, בתיאום עם הפרקליטות, מוכנה להתחייב, כי לא יינקטו הליכים פליליים נגד הפונה, שיבצע גילוי מרצון, בתנאים, כמפורט בהמשך. במסגרת נוהל גילוי מרצון, שפורסם ב-7.9.15 ותוקפו עד ליום 31.12.16, יטופלו עבירות השמטת הכנסות או נכסים, ניהול ספרים כוזבים, התחמקות ממס בארץ ובח"ל, ועבירות בקשר לייבוא וייצוא. המבקשים לנקוט בהליך יגישו הצהרת אמת ותיקון הדיווח, וישלמו את המס המגיע. תנאים יסודיים להליך גילוי מרצון:

הגילוי מרצון יהיה כן ומלא ויעשה בתום לב, במועד הפניה לגילוי מרצון לא נערכה חקירה או בדיקה בעניין המבקש על ידי רשות המיסים ולרשות המיסים אין מידע קודם הקשור לגילוי מרצון.

במסגרת הנוהל האמור, יש אפשרות לבקש גילוי מרצון באמצעות משרדנו, ללא זיהוי פרטי המבקש, כלומר, באופן אנונימי ולחשוף את הפרטים רק לאחר שמגיעים להסכמה עם רשות המיסים על חבויות המס שיחולו, אם בכלל, בגין ההון והנכסים נשוא הגילוי מרצון.

טופס 5329 – דוח על פרטים אישיים והצהרה על מקורות הכנסה

במקביל להליך הגילוי מרצון שנפתח ביוזמת הנישום, פועלת מחלקת המודיעין של רשות המיסים לאיתור אקטיבי של בעלי הכנסות בלתי מדווחות. במסגרת פעילות זו, נשלחות בקשות לאזרחים, אשר לרובם אין תיק במס הכנסה, ולא חלה עליהם חובת הגשת דוח שנתי, בבקשה לדווח על מקורות הכנסותיהם, על פרטי חשבונות הבנק שלהם, על נכסי נדל"ן ברשותם ולתת גילוי האם הם בעלי מניות או שותפים בעסק. את הטופס יש להגיש 30 יום ממועד קבלתו.

במידה ואתם או קרוביכם נדרשתם לדווח את הטופס כאמור, אנו ממליצים לפנות למשרדנו על מנת שנסיע לכם למלא את הטופס בזהירות ובקפידה, תוך מתן ייעוץ מקצועי, ולוודא את כל היבטי המיסוי הנובעים. כמו כן, אנו ממליצים לנצל את חלון ההזדמנויות ולהגיש בקשה לגילוי מרצון לפי הוראות הנוהל החדש.

תכנוני מס החייבים בדיווח

רשות המיסים מעוניינת להיאבק ב"תכנוני מס אגרסיביים" ולשם כך נקבעה חובת גילוי בדבר מספר פעולות ועסקאות הטעונות דיווח לרשויות המס. הדיווח יוגש במסגרת הדוחות השנתיים של הנישומים. בין היתר, רשימת תכנוני המס החייבות בדיווח כוללות:

תשלומי דמי ניהול לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, מכירת נכסים לקרוב בתנאים וסכומים מסוימים, פירעון חוב של בעל מניות מהותי ברבעון האחרון של השנה ומשיכת הסכום בחזרה ברבעון הראשון של השנה העוקבת ועוד.

חוות דעת חייבת בדיווח

לאחרונה גובשה הצעת חוק, הקובעת כי החל משנת 2017, במסגרת הגשת דוחות 2016, נישום שקיבל חוות דעת בכתב, מרואה חשבון או מעורך דין, בקשר לפעולה הכלולה בדוח המס השנתי שלו – חייב לדווח עליה בטופס מיוחד.

טופס הצהרה על החזקה בחבר בני אדם תושב חוץ

במסגרת הגשת דוחות שנתיים, נדרש הנישום – חברה או יחיד - לצרף טופס 150 ובו מצהיר הנישום על אחזקותיו השונות בחברות זרות ועל פרטי ההחזקה.

לאחרונה עודכנו דרישות פקיד השומה ונקבע כי יש לדווח על אחזקה גם בעקיפין (על כל חברה בנפרד). לעניין אחזקה בעקיפין בשיעורים נמוכים – חובת הדיווח נדרשת רק אם שיעור ההחזקה בעקיפין עולה על 10%. יש לשים לב – על החזקה ישירה יש לדווח ללא קשר לשיעור אחזקה, גם אם נמוך מ-10%.

תקרת הכנסות עוסק פטור במע"מ

תקרת ההכנסות לעניין עוסק פטור בשנת 2016 הינה הסך של 99,006 ₪.

ניכוי מס תשומות – סעיף 38 לחוק מע"מ - דגשים

ע"פ חוק מע"מ, נכסים או שירותים לעוסק, לצרכי עסקו או לשימושו העסקי, יהוו תשומות מוכרות ומי אשר בידו חשבונית כדין, רשאי ליהנות מניכוי התשומות הגלומות בחשבונית.

הוצאות כיבוד – ככל שמדובר על כיבוד קל ובסיסי (קפה, תה, סוכר..) או שמדובר על כיבוד בסיסי לטובת כנסים ללקוחות וספקים או אירועי קידום מכירות, ניתן להכיר במס התשומות במלואו.

הוצאות אירוח (הוצאות ששולמו מחוץ לכותלי העסק) – אינן מותרות לניכוי, למעט אירוח לקוח/ספק מחו"ל.

הוצאות הסעות מאורגנות לעובדים – אם יוכח כי ההסעה היא לנוחות המעביד ואין טובת הנאה בידי העובד (לדוגמא: הסעה למס' רב של עובדים, שמאורגנת וממומנת ע"י המעביד, הכרחית בשל תנאי עבודה ומקום העבודה וכו') מס התשומות יותר לקיזוז במלואו.

אירועי גיבוש עובדים – בדומה להתרת תשומות בהוצאות הסעות לעובדים, כך גם באירועי גיבוש לעובדים – ככל שטובת המעביד גוברת, התשומות יוכרו במלואן.

הכרה בחובות אבודים

רצוי לטפל בחובות מסופקים ואבודים עד לתום שנת המס 2016.

חובות אבודים מוכרים כהוצאה רק אם מדובר בחובות עסקיים, ויוכח לפקיד השומה ולמנהל מס ערך מוסף כי נעשו כל המאמצים לגביית החוב, ואפסו סיכויי גבייתו.

יש להמציא אסמכתאות המצביעות על ניסיונות הגבייה וככל שהחוב עומד בהגדרת חוב אבוד, יש להפיק חשבונית זיכוי לחייב ולהעביר הודעה על כך למס ערך מוסף.

דוח מע"מ מפורט

- שיטת הדיווח למע"מ עברה בשנים האחרונות בהדרגה לדיווח מקוון. חובת הדיווח המפורט למע"מ חלה בשנת 2016 על עוסקים כמפורט להלן:
1. עוסק אשר מחזור עסקאותיו עולה על 1,500,000 שקלים חדשים, ואשר חייב לפי כל דין בהכנת מאזן (מתייחס לחברה).
  2. כאשר מדובר בשותפות או באיחוד עוסקים, יחול האמור לעיל על דיווחי השותפות או האיחוד באם אחד השותפים או אחד העוסקים באיחוד מקיים את התנאים האמורים לעיל.
  3. עוסק שלא מתקיים בו האמור לעיל (הכוונה לעצמאי יחיד) ומחזור עסקאותיו עולה על 2,500,000 שקלים חדשים או שחלה עליו חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות.
- רשות המיסים והאוצר התחייבו כי עד וכולל שנת 2017 לא יורחב מעגל חייבי הדיווח המקוון, אם בכלל (גם לא באמצעות הצעת חוק חדשה).
- יובהר כי חובת הדיווח המפורט אינה תלויה בקבלת הודעה מרשות המסים, ובהתאם, אין באי קבלת הודעה בכדי לפטור את חובת הדיווח המפורט לעונים לאחד מהקריטריונים דלעיל.
- כמו כן, החל משנת 2015 כל העוסקים, שמחזורם השנתי מעל 4,000,000 ש"ח, יהיו פטורים מהגשת הדוח התקופתי בנוסף לדוח המפורט והמקוון, כלומר הדוח המפורט והמקוון מהווה גם את הדוח התקופתי.
- על כל מי שנדרש לדווח לראשונה בדיווח מקוון לבדוק עם ספק תוכנת הנהלת החשבונות שלו את היערכות הנדרשת ממנו לצורך התאמת התוכנה לדרישות הדיווח.
- כמו כן, נזכיר כי ניתן לשדר דיווחי מע"מ מפורטים אך ורק באמצעות כרטיס חכם.
- לפיכך, יש להצטייד בכרטיס זה לצורך הגשת הדיווחים.
- רשות המיסים מקיימת מוקד טלפוני לצורך קבלת מענה על שאלות, תמיכה ובירורים בכל הנוגע להגשת הדיווחים, מספרו: *4954 או 02-5656400 כמו כן ניתן לפנות בדוא"ל mokedreshut@shaam.gov.il

הרחבת החובה לנכות מס במקור

החל מחודש יוני 2000 הורחבה החובה לנכות מס במקור על תשלומים עבור נכסים ושירותים, כך שכל מי שחייב לנהל הנהלת חשבונות דו צידית, חייב לנכות מס במקור באם מחזור פעילותו חוצה את הרף שנקבע בהוראות ניהול ספרים. הסנקציה על מי שאינו מציית לחובת הניכוי במקור חמורה וכוללת אי הכרה בהוצאות מהן לא נוכה מס. לפיכך, אנו ממליצים לכל מי שטרם החל ליישם הוראת חוק זו, לפנות למשרדנו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

תשלום יתרת המס לשנת המס 2016

נישום חייב בתשלומי ריבית בשיעור 4% בתוספת הצמדה למדד על סכום חובו למס הכנסה - מתום שנת המס ועד למועד התשלום בפועל.

נישום זכאי לפטור מדורג מהריבית וההצמדה למס הכנסה כפי שמפורט להלן:

סך הפטור	מועד התשלום
פטור מלא מריבית והפרשי הצמדה	תשלום עד תום החודש הראשון שלאחר שנת המס
פטור ממחצית הריבית והפרשי ההצמדה	תשלום במהלך החודש השני שלאחר תום שנת המס
פטור מרבע הריבית והפרשי ההצמדה	תשלום במהלך החודש השלישי שלאחר תום שנת המס

נישום שביקש להקטין את המקדמות שנקבעו לו, ובסוף השנה מתברר שהקטנת המקדמות לא הייתה מוצדקת, יחויב בריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 190 (א) 2 לפקודה - ממחצית שנת המס ועד למועד התשלום. לפני קבלת החלטה על השלמת המקדמות, יש לשקול את עלות המימון האלטרנטיבית ביחס לריבית המחויבת על ידי רשויות המס.

כמו כן, נציין כי קיימת חובת דיווח בעסקת רווח הון בתוך 30 ימים, גם אם הסתיימה בהפסד או ללא חבות מס.

איסוף חומר לטובת הצהרות הון עתידיות

לקראת סוף השנה, רשות המיסים נוהגת לדרוש הצהרות הון מנישומים כדי לנתח את הגידול בהון הנישום ע"פ המוצהר בהשוואה לדוחות השנתיים שהוגשו ע"י הנישום במהלך התקופה. מוטב להכין מבעוד מועד את הנתונים ואת המסמכים שיידרשו בעתיד. רצוי לתעד כספים שהתקבלו כמתנות וכספים ששימשו בתקופה כהוצאות פרטיות בהיקפים משמעותיים (אירועים, שיפוצים, נסיעות לחו"ל וכו').

שווי שימוש ברכב

החל מינואר 2010 נכנסה לתוקף שיטת החישוב הליניארית לקביעת שווי השימוש ברכב צמוד. ע"פ השיטה הליניארית סכומו החודשי של שווי השימוש נגזר ממחיר הרכב מוכפל בשיעור של 2.48%. השיטה הליניארית חלה לגבי כלי רכב שנרכשו החל מ-1.1.10 ואילך. זקיפת שווי השימוש לכלי רכב אחרים תמשיך להתבצע בהתאם לשיטת קבוצות המחיר.

רשות המיסים מפרסמת את המחיר לצרכן ואת סכומי שווי השימוש לדגם, באתר רשות המיסים באינטרנט, בכתובת

הבאה <https://www.shaam.gov.il/mm-usecar>

אנו ממליצים בכל מקרה לפנות למשרדינו לקבלת ייעוץ מתאים בעניין.

שמירת מערכת החשבונות

יש לשמור את מערכת החשבונות 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת, או 6 שנים מיום הגשת הדוח על ההכנסה לאותה שנה, לפי המאוחר.

לאחר 31.12.16 ניתן להשמיד את פנקסי החשבונות לשנת 2009, בתנאי שהדוח לשנת 2009 הוגש עד 31.12.10. המסמכים שיש לשמור:

1. במקרה של מסמכי תיעוד חוץ- חשבוניות ספקים, דפי בנק וכו'.
2. במקרה של חשבוניות מס/ תעודות משלוח/ ספר הזמנות- כל המסמכים שניתן להפיק מהתוכנה, אין חובה לשמור אותם מודפסים/מצולמים.

חשוב - יש להקפיד על שמירת הגיבוי באופן תקין כדי שניתן יהיה לשחזר את הנתונים. כמו כן, לבעלי מערכת חשבונות ממוחשבת, המפיקה תיעוד פנימי של חשבוניות, קבלות ועוד, חלה חובה לצייד את מערכת החשבונות במנגנונים אשר יביטיח רצף ושלמות בקרות אירוע של הפרעות או הפסקות בזרם חשמלי.

קריטריונים להגשת דין וחשבון לרשויות המס

1. מחזור עסקאות בניירות ערך - יחיד, שהפיק בשנת המס הכנסות מניירות ערך נסחרים בבורסה (ישראלים או זרים) בסכום של יותר מ- 803,520 ₪, יהא חייב בהגשת דוח לרשויות המס, וזאת גם אם נוכח מאותם ניירות ערך מלוא המס במקור. מבחן תקרת ההכנסה יימדד לפי מונחי מחזור מכירות ולא במונחי "רווח".
2. הכנסות מחוץ לישראל - יחיד, שהפיק בשנת המס הכנסות חוץ, כדוגמת הכנסה מניירות ערך זרים או ריבית על מכשירים פיננסיים מובנים בחו"ל, ולא נוכח מהן מס במקור או שסכומן הכולל מגיע ליותר מ 334,000 ₪ יהא חייב בהגשת דוח לרשויות המס. ואולם, בהתאם לתקנות כללי "הדיווח המקוצר", יתאפשר ליחיד לשלם מקדמת מס על אותה הכנסת חוץ באמצעות שוברי תשלום עד ליום 30 באפריל 2016, ובכך להיות פטור מהגשת הדוח אלא אם הוא נדרש לכך לפי הוראות אחרות.
3. היקף חשבונות הבנק בחו"ל - יחידים, המחזיקים חשבונות בנק בחו"ל ו / או נכסי חוץ אחרים בסכום כולל של יותר מ- 1,872,000 ₪ יהיו חייבים בהגשת דוח לרשויות המס.
4. כל יחיד שכיר, שמשכורתו ברוטו בשנת המס 2014 היתה בסכום גבוה מ- 638,000 ש"ח, יהא חייב בהגשת דוח לרשויות המס.
5. בעלי שליטה בחברות, המחזיקים בחברה בשיעור העולה על 10% מהון המניות של החברה.

החזרי מס לשכירים

שכירים שאינם חייבים להגיש דוחות למס הכנסה, זכאים לקבל החזרי מס בעבור שש שנים שקדמו להגשת הבקשה להחזר. עד לתום שנת המס 2016, ניתן להגיש דוחות להחזר לשנים 2010 ואילך.

תשלום מס ביתר יכול שינבע בשל עבודה אצל מס' מעסיקים, עבודה בחלקיות השנה, אי מתן זיכויים אישיים כראוי, הפסדים בשוק ההון ועוד.

נציין, כי החל משנת 2015, רשות המיסים שולחת באופן ייזום מכתבים למי שככל הנראה זכאי להחזר מס.

במהלך הראשוני נשלחו בשנה החולפת כ- 1,700 מכתבים למי שיש לגביו הסתברות גבוהה שזכאי להחזר מס בגין שנת 2012.

נספחים

- נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות.
נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות.
נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים.
נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.16 + טופס לדוגמא.
נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות ליום 31.12.16 + טופס לדוגמא.
נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.16 + טופס לדוגמא.

נספח א' - היערכות להכנת הדוחות הכספיים של חברות

מומלץ להכין תיק שיקרא מאזן 2016 ולרכז בו את כל החומר המפורט להלן.

ריכוז האישורים אותם יש לקבל מגורמים חיצוניים

1. אישורי יתרות מהבנקים.
2. אישורי יתרות מקופות גמל ביטוחי מנהלים וקרנות השתלמות.
3. אישור יתרה מהקופה המרכזית לפיצויים.
4. מכתב עו"ד לגבי חובות אבודים.
5. אישורים מקוריים על תרומות למוסד מוכר לפי פקודת מס הכנסה.
6. מכתב עו"ד לגבי תביעות והתחייבויות תלויות.
7. אישור יתרות מלקוחות וספקים עיקריים.
8. למחזיקי ני"ע ופיקדונות – אישור מהבנקים וממנהלי ההשקעות על הרווח / הפסד לפי סוגי ההשקעות והניכוי במקור בגינם.

עדכון הרישומים בספרים

יש להשלים את הרישומים בהנהלת החשבונות לרבות התאמות עם כל חשבונות הבנק וכן עם חשבונות של ספקים ולקוחות עיקריים.

כמו כן, יש להכין רשימת שיקים דחויים (לפירעון ולגבייה), להכין רשימת חייבים וזכאים לעסק.

משכורות ניכויים והוצאות נלוות

יש לוודא שכרטיסי העובדים (טופס 101) מעודכנים, לערוך ריכוז שנתי (טופס 126) של המשכורת והניכויים ולהתאימם לרישומי השכר בספרים ולדיווחים השוטפים לביטוח לאומי ולמס הכנסה. למיין את ההוצאות הנלוות לשכר לפי הסוגים (ביטוח לאומי מעביד, קופות גמל, נסיעות, אחזקת רכב, בגדי עבודה, שי לחגים, מזון לעובדים, פיצויים וכדו'), ולהתאימם לרישום בטופס 126. לקבל אישורים מקופות הגמל ביטוחי המנהלים וקרנות ההשתלמות על הכספים שהופקדו בהם, ולערוך התאמה עם הרשום בספרים.

ניכוי במקור מתשלומים לאחרים

במידה וחלה עליכם חובת ניכוי במקור מתשלומים לאחרים, יש לערוך את הריכוז השנתי (טופס 856) ולהתאימו עם הרישומים בספרים.

ניכוי במקור על ידי משלמים

יש לרכז את האישורים על הניכויים במקור שנוכו על ידי לקוחות החברה, לערוך סיכום של האישורים ולהתאימם עם סכום הניכוי שנרשם בספרים. היה ונוכה מס במקור, רצוי לרשום בספרים בחשבון נפרד את הסך שנוכה ויש לזכות בתשלום ברוטו את כרטיס המשלם.

התאמת חו"ז ניכויים, חו"ז מע"מ וחו"ז עובדים

יש לערוך התאמה בין הסכומים בכרטיסי החו"ז לזכות מע"מ, מס הכנסה ניכויים וביטוח לאומי, לסכומים הרשומים בדיווח של חודש דצמבר.

יש לערוך התאמה בין המחזור שדווח למע"מ, ובין המחזור שדווח למס הכנסה, למחזור בספרים. יש לוודא כי מע"מ תשומות ששולם עבור הוצאות שלא שימשו ביצור ההכנסה לא נתבע כמע"מ תשומות, כמו כן יש לוודא שלא נתבע מע"מ בגין אירוח וכיבוד שלא כדין, ושמע"מ תשומות בגין הוצאות אחזקה של רכבים פרטיים ופלאפונים נתבע בהתאם לכללים.

יש לערוך התאמה בין סכום המקדמות ששולמו על פי פנקסי המקדמות לבין סכום המקדמות שרשום בספרים. יש לנהל את רישום המקדמות לכל שנת מס בכרטיס נפרד.

יש לערוך התאמה בין כרטיסי החו"ז של העובדים לבין השכר לחודש דצמבר.

הוצאות עודפות

לגבי הוצאות אחזקת רכב - יש למלא את דוח מצבת הרכבים המצ"ב.

יש לפרט את שווי הרכב שנזקף לנהגים להם היה הרכב צמוד במהלך השנה.

לגבי נסיעות לחו"ל - יש להקפיד על מילוי דוח נסיעה בטופס המצ"ב לכל נסיעה ולכל נוסע בנפרד. כמו כן יש להקפיד על שמירת כרטיסי הטיסה בצמוד לחשבוניות שהתקבלו בגינם.

לגבי מתנות לעובדים וללקוחות – יש להכין רשימת מקבלי מתנות.

יש להפריד בין הרישום של הוצאות כיבוד לבין ארוחות לעובדים.

חשבונות של בעלי שליטה ומנהלים

יש להכין סיכום של סכום המשכורת וסכום התשלומים הנוספים שקיבל כל בעל שליטה בחודשים ינואר - ספטמבר וכן בחודשים אוקטובר - דצמבר.

יש לוודא שנשמרת הפרדה בין החשבונות האישיים של בעלי המניות לבין חשבונות החברה.

חישוב הפרשות

יש לחשב הפרשות לפיצויי פרישה (בניכוי ההפקדות בקופות לפיצויים), לחופשה, לחובות מסופקים, לירידת ערך מלאי, הפרשות בגין תביעות משפטיות וכל הפרשה רלוונטית אחרת.

יש לרכז את כל החובות האבודים, לקבל אישור עו"ד על היותם חובות אבודים, ולהעביר למשרדינו לצורך קבלת הנחיות נוספות.

תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

יש להכין רשימה של כל התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד החברה, וכן של כל ההתחייבויות התלויות של החברה. יש לנסות לאמוד את השווי הכספי של ההתחייבויות הנ"ל. יש לבקש מעו"ד החברה מכתב לפרוט התביעות והערכתו לגבי התוצאות הצפויות.

בטחונות ושעבודים

יש להכין פרוט לגבי בטחונות שנתנה החברה ושעבודים המוטלים על נכסי החברה.

עסקאות עם בעלי עניין

יש להכין ריכוז של כל העסקאות שנערכו בשנת המס עם בעלי עניין בחברה.

נספח ב' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת בקורת דוחות כספיים של חברות

1. טופסי 106 ו-101 של בעלי המניות.
2. תדפיס השכר לפי חודשים של בעלי המניות.
3. העתק מטופס 126 בצרוף התאמה לספרים.
4. אישורים על הפקדות בקופות גמל, קרנות השתלמות, קופות פיצויים וביטוחי מנהלים.
5. אישורי יתרות ליום 31.12.16 בקופות הפיצויים המרכזיות והאישיות.
6. אישורי יתרות ליום 31.12.16 לגבי כל חשבונות הבנקים, ההלוואות, וכרטיסי האשראי שמנוהלים על שם העסק.
7. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
8. לוחות סילוקין של כל ההלוואות שטרם נפרעו.
9. התאמות בין היתרות באישורי היתרה מבנקים וכרטיסי האשראי לספרים.
10. טופסי ספירת הקופות.
11. רשימת ההמחאות לגביה ליום 31.12.16 (יש להפריד בין ההמחאות לגביה בקופה, לבין המחאות לגביה בכל חשבון בנק).
12. רשימת ההמחאות לפירעון ליום 31.12.16.
13. פנקסי מע"מ, מקדמות וניכויים.
14. אישורים על ניכויים במקור שנוכו על ידי הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
15. רשימת חובות מסופקים.
16. רשימת מלאי.
17. הפרשה לפיצויי פרישה והפרשה לחופשה. (ניתן להפיק ישירות מתוכנת השכר).
18. דוחות נסיעה לחו"ל.
19. דוח מצבת רכבים כולל רישום מונה הק"מ ליום 31.12.16 .
20. מאזן בוחן.
21. העתק מפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה שנערכו במהלך שנת המס.
22. העתק מהסכמים מהותיים שנחתמו בשנת המס.
23. העתק מפוליסות הביטוח של העסק.

נספח ג' - רשימת המסמכים הנדרשים לקראת עריכת הדוח השנתי של עצמאים

1. טפסי 106 של בני הזוג .
2. אישורים שנתיים על הפקדות לקופת פיצויים, ביטוחי מנהלים, קרנות השתלמות, פנסיה
3. וקופות גמל לקיצבה.
4. אישורי יתרות ליום 31.12.16 בקופות הפיצויים המרכזיות, והאישיות.
5. אישורי יתרות ליום 31.12.16 לגבי כל חשבונות הבנקים, הלוואות וכרטיסי אשראי.
6. אישורים מבנקים וממנהלי השקעות בקשר לרווחים והפסדים מהשקעות בניירות ערך ופיקדונות והמס שנוכה במקור בגינם (כולל טופס 867).
7. אישורים על ניכויים במקור שנוכו ע"י הלקוחות, והתאמה בין סך האישורים לרשום בספרים.
8. רשימת מלאי.
9. רשימת נסיעות לחו"ל.
10. צילומים של ביטוחי רכב, רישיון רכב ורישום מונה הק"מ ליום 31.12.16.
11. העתק מפוליסת הביטוח של העסק.
12. פירוט הכנסות משכר דירה למגורים.

לתיקים "חיצוניים" בלבד יש להוסיף

1. ספר תקבולים ותשלומים.
2. פנקסי מע"מ, מקדמות למס הכנסה וביטוח לאומי.
3. קלסרי הנה"ח.

נספח ד' - הנחיות לספירת המלאי ליום 31.12.16

יש להיערך לספירת מלאי ב- 31.12.16 ולתאם עם משרדינו מועד לביקורת של הספירה.
יש לקבוע נהלים לרישום תנועות המלאי כל עוד לא נסתיימה הספירה, וממועד סיום הספירה ועד לסיום יום העבודה החל ב 31.12.16.

במקרים חריגים מותרת סטייה של עד עשרה ימים מ- 31.12.16, בכל מקרה של סטייה יש להיערך לביצוע רישומים של תנועות המלאי בין מועד הספירה לבין ה- 31.12.16.

בהתאם לתקנות מס הכנסה, על רשימת ספירת המלאי לכלול את הפרטים הבאים:

1. ספרור עוקב לכל גיליון.
2. תאריך מפקד המלאי.
3. המקום בו מאוכסן המלאי.
4. תיאורם של הטובין באופן המאפשר את זיהוי סוג הטובין, טובין מיושנים, מקולקלים, במחזור איטי, פסולת וכו'. טובין השייכים לאחרים יסומנו בסימון מתאים.
5. לגבי הטובין הבאים יצוין שם היצרן ומספר סידורי המוטבע על המוצר על ידי היצרן:
  - א. מקלט או שפ"ק של תמונת טלוויזיה.
  - ב. מגבר סטריאו.
  - ג. מקלט רדיו, לרבות המשולב עם מקלטים אחרים.
  - ד. טלוויזיה.
6. היחידה שלפיה נמדדת הכמות.
7. כמות הטובין.
8. שמות הפוקדים.
9. חתימת הפוקדים על כל גיליון.

בעסק יצרני תערכנה רשימות נפרדות לסוגי המלאי שלהלן:

1. חומרי גלם.
2. מלאי בתהליך.
3. מלאי תוצרת גמורה.

הטובין שלהלן אינם חלק מהמלאי שבבעלות העסק, ולגביהם יש לנהל רישום נפרד:

1. טובין במשגור.
2. טובין שחזרו מהלקוח לצורכי תיקון.
3. טובין שנמכרו – דהינו יצאה חשבונית בגינם – וטרם נשלחו ללקוח.

טובין השייכים לעסק ונמצאים אצל אחרים יכללו במלאי:

1. טובין במשגור.
2. טובין במחסני ערובה.
3. טובין שנשלחו לעיבוד או לתיקון.
4. טובין שנרכשו אך טרם הגיעו למקום העסק (לדוגמא יבוא בדרך).

במידה וקיים בעסק מלאי מת או איטי במיוחד יש לציין זאת במפורש.

יש לוודא כי יצאו חשבוניות בגין כל הסחורה שסופקה עד 31.12.16.

לאחר סיום מפקד המלאי יש לתמחר את עלות הסחורה לפי מחיר העלות, למעט טובין מקולקלים, וטובין שלא ניתן למוכרם במחיר העלות, טובין אלה יתומחרו לפי שווים בשוק.

רשימת מפקד המלאי תערכנה בשלושה העתקים, עותק אחד יועבר למשרדינו לא יאוחר מה 10.01.2017.

טופס לדוגמא - ספירת מלאי ליום 31.12.2016

	תאריך:
	שם החברה:
	האתר הנספר:
	עמוד:

מס' קטלוגי	שם הפריט	היחידה הנספרת	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ עלות שקל חדש

שם הסופר
חתימה

נספח ה' - הנחיות לספירת הקופות

בעקרון מומלץ להפקיד את כל הכספים והשטרות המצויים בקופה לפני תום יום העסקים החל ב- 31.12.16. להזכירכם - הפקדת סכומים אחר הצהרים נחשבת כהפקדה ביום העסקים החל ב- 1.1.2017.

בתום יום העסקים החל ב 31.12.16 יש לבצע ספירות של כל הקופות המנוהלות בעסק.

לכל קופה ירשם דוח ספירה שיכלול את הפרטים הבאים :

1. סך המזומנים (לכל סוג מטבע בנפרד).
2. סך הצ'קים. (יש לצרף רשימה מפורטת של כל הצ'קים בקופה לרבות מועד פירעונם).
3. סה"כ יתרה ליום 31.12.16
4. סה"כ יתרת הקופה בספרים.
5. הפרש.
6. הסברים להפרש.

טופס לדוגמא - ספירת קופה ליום 31.12.2016

	תאריך:
	שם החברה:
	מיקום הקופה:
	עמוד:

מזומנים

מטבע	סכום שנספר
ש"ח	
\$	

פרוט לצ'קים דחויים ושוברי אשראי

#	מספר צ'ק	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
			סה"כ	

#	מספר שובר	חברת אשראי	שם הלקוח	תאריך פירעון	סכום
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
				סה"כ	

שם הסופר

חתימה

נספח ו' - מצבת רכב ליום 31.12.2016

שם החברה: _____

מספר רישוי	סוג הרכב	בבעלות החברה/ שכור	תאריך קניה/ מכירה	דגם	קבוצת מחיר/ קוד תוצר ודגם	שם הנהג	מס' חודשי שימוש בשנת המס	שווי רכב שנזקף	מד אוץ 31.12.16
1									
2									
3									
4									
5									

תאריך: _____

שם מוכן הדוח: _____ חתימה: _____

הערות:

1. את עמודת סוג הרכב יש למלא לפי הפרוט הבא:
  - 1.1. פרטי: רכב פרטי.
  - 1.2. מסחרי: רכב מסחרי עד 3.5 טון.
  - 1.3. כבד: רכב מסחרי מעל 3.5 טון.
2. יש לציין תאריך קניה / מכירה אם בוצעה פעולה השנה.
3. לרכב חדש יש לציין מד אוץ ליום הרכישה וצילום רשיון הרכב.
4. קבוצת המחיר רשומה על רשיון הרכב, רכבים משנת יצור 2010 ואילך יש לציין קוד תוצר ודגם.
5. בעמודת שווי הרכב שנזקף יש לציין את סה"כ שווי הרכב שנזקף למשכורות הנהג שהרכב משמש כרכבו